

Pneumónia - a tüdőgyulladás felismerése, kezelése és ápolási feladatai

Zombori

Ildiko

Zombori Ildiko küldte be 2026. 09. 14., h - 14:17 időpontban

Terv típusa

Óraterv

Bővebb szakterület

Egészségügy, jólét, szociális szakmák

Témakör, tanulási terület

A légzőrendszer betegségei

Szakmai tantárgy(ak)

Belgyógyászat

Évfolyam

11. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

„A tanuló az óra végére képes lesz felismerni a pneumónia jellemző tüneteit, azonosítani a veszélyeztető állapotjeleket és meghatározni a legfontosabb ápolói feladatokat.”

Fogalmak

Terápia, Diagnózis, Antibiotikumok

Szükséges eszközök

interaktív tábla, szimulátor

Bevezető rész, előkészítés

0-5. perc - Ráhangelődés, problémafelvetés

Az órát egy rövid betegesettel indítom:

„Egy 72 éves beteg két napja lázas, erősen köhög, sárgás-zöldes köpetet ürít. Gyenge, elesett. Légzésszáma 28/perc, pulzusa 104/perc, testhőmérséklete 39,1 °C, SpO₂-értéke 89%.”

A tanulók feladata annak megfogalmazása, hogy milyen problémára gondolnak, valamint mely adatok tekinthetők kórosnak vagy veszélyt jelzőnek.

Közösen megbeszéljük a válaszokat, majd megnevezem az óra témáját:

pneumónia - tüdőgyulladás.

Megvalósítás részletes tervezése

Az órát egy rövid, életszerű betegesettel indítom. A tanulók egy 72 éves, lázas, köhögő, sárgás-zöldes köpetet ürítő beteg adatait kapják meg. A beteg légzésszáma 28/perc, pulzusa 104/perc, testhőmérséklete 39,1 °C, oxigénszaturációja 89%. A tanulók feladata annak felismerése, hogy mely adatok kórosak, és milyen betegség merülhet fel. A közös megbeszélés után megnevezem az óra témáját: pneumónia.

Prezentáció segítségével ismertetem a pneumónia fogalmát, kialakulását és legfontosabb típusait. Megbeszéljük a közösségben szerzett, kórházban szerzett és aspirációs pneumónia jellemzőit, valamint a hajlamosító tényezőket.

A következő részben a tanulókkal közösen összegyűjtjük a pneumónia legfontosabb tüneteit: láz, hidegrázás, köhögés, köpetürítés, nehézlégzés, tachypnoe, mellkasi fájdalom, gyengeség, tachycardia és csökkent oxigénszaturáció. Külön hangsúlyt kapnak a beteg állapotának súlyosbodását jelző tünetek, például a fokozódó nehézlégzés, cyanosis, csökkenő oxigénszaturáció, tudatzavar és hypotonia.

Ezután áttekintjük a diagnosztika főbb elemeit: anamnézis, fizikális vizsgálat, vitális paraméterek ellenőrzése, pulzoximetria, mellkasröntgen és laboratóriumi vizsgálatok. Kiemelem az ápoló szerepét a beteg megfigyelésében, a kóros értékek felismerésében és az állapotváltozás jelzésében.

A kezelés kapcsán ismertetem a megfelelő folyadékbevitel, pihenés, lázcsillapítás, oxigénterápia, bakteriális eredet esetén az antibiotikum-kezelés és a váladékürítés támogatásának jelentőségét.

Ezt követően a tanulókkal közösen meghatározzuk a pneumóniás beteg legfontosabb ápolási feladatait: vitális paraméterek ellenőrzése, légzésszám és oxigénszaturáció megfigyelése, a köpet jellemzőinek dokumentálása, megfelelő testhelyzet biztosítása, folyadékbevitel támogatása, váladékürítés segítése, oxigénterápia előírás szerinti alkalmazása, gyógyszerek beadása és a beteg állapotának folyamatos megfigyelése.

Az óra során mesterséges intelligencia segítségével készített klinikai esetet is feldolgozunk. A tanulók egy 68 éves, COPD-ben szenvedő, lázas, köhögő, légszomjas beteg adatait elemzik. A beteg légzésszáma 30/perc, SpO₂-értéke 87%, pulzusa 110/perc, sűrű, sárgás köpetet ürít. A tanulók feladata a kóros értékek felismerése, a beteg legfontosabb problémáinak meghatározása és legalább három ápolói feladat megnevezése.

A mesterséges intelligenciát az órára való felkészülés során az óraterv felépítésének kialakítására, a klinikai esetek megfogalmazására, a prezentáció elkészítésének támogatására és az ellenőrző kérdések összeállítására használtam. Az MI által generált szakmai tartalmat saját egészségügyi és pedagógiai ismereteim alapján ellenőriztem és szükség szerint módosítottam.

Az óra végén a tanulók rövid, öt kérdésből álló tudásellenőrző feladatot oldanak meg, amely segítségével ellenőrzöm, hogy a legfontosabb ismeretek mennyire rögzültek

Értékelési terv

1. Mi a pneumónia?
2. Sorolj fel három jellemző tünetet!
3. Melyik mérés ad gyors információt a beteg oxigénellátottságáról?
4. Sorolj fel három fontos ápolói feladatot pneumóniás beteg esetén!
5. Egy beteg SpO₂-értéke 86%, légzésszáma 32/perc. Miért igényel fokozott figyelmet?

A válaszokat közösen ellenőrizzük és röviden megbeszéljük. Az értékelés során azt vizsgálom, hogy a tanulók nemcsak a pneumóniával kapcsolatos alapfogalmakat sajátították-e el, hanem képesek-e felismerni a veszélyeztető tüneteket, értelmezni a kóros vitális paramétereket és meghatározni a legfontosabb ápolói feladatokat.

Az értékelés formatív jellegű, célja az azonnali visszajelzés és az esetleges hiányosságok feltárása.

Differenciálás

A differenciálás során a tanulók eltérő előzetes tudását, tempóját és problémamegoldó képességét veszem figyelembe.

A gyorsabban haladó, jobb képességű tanulók kiegészítő feladatként összetettebb klinikai esetet kapnak. Feladatuk lehet annak megfogalmazása, hogy milyen

szövődmények alakulhatnak ki pneumónia esetén, illetve milyen ápolási prioritásokat állítanak fel.

A több segítséget igénylő tanulók számára irányító kérdéseket, kulcsszavakat és részben strukturált feladatot biztosítok. Például a tünetek, diagnosztikai vizsgálatok és ápolói teendők csoportosítását előre megadott kategóriák segítik.

Szükség esetén páros vagy kiscsoportos munkát alkalmazok, hogy a tanulók egymást is támogathassák a feladatmegoldás során.

Feladatok

Az órán alkalmazott módszerek: magyarázat, szemléltetés, kérdés-felelet, irányított beszélgetés, klinikai eset elemzése, problémamegoldás és rövid tudásellenőrzés.

Alkalmazott munkaformák: frontális osztálymunka, egyéni munka, páros vagy kiscsoportos megbeszélés, közös értékelés.

Felhasznált eszközök: számítógép, projektor vagy interaktív tábla, PowerPoint-prezentáció, digitálisan vagy nyomtatott formában megjelenített klinikai eset, rövid tudásellenőrző feladat.

A tanóra előkészítéséhez mesterséges intelligenciát is használtam az óraterv strukturálására, klinikai esetek megfogalmazására, kérdések készítésére és a prezentáció összeállításának támogatására. Az MI által generált tartalmakat szakmailag ellenőriztem, és csak ezt követően használtam fel az oktatásban.